

Res.kap. Jan P. Hagberg med fire av årets vinnere av Domkirkens bokpris. (Foto: Knut Snare)

Domkirkens bokprisutdeling søndag:

Opplesningsprogram med syv vinnere

GISLE HOLLEKIM

Oslo Domkirkes bokpriser vil i år tilfalle hele syv forfattere som har skrevet forbilliglig og eksistensielle spørsmål og som Domkirkens kulturgruppe på denne måten vil hedre. Under et program i Domkirken søndag ettermiddag i tilknytning til aftensangen, vil bøkene bli presentert i en opplesningsavdeling. To av forfatterne får prisen posthumt — Gerd Nyquist og Ivar Kristiansen som begge døde før deres siste bøker kom ut.

Res.kap. Jan P. Hagberg ved Domkirken sier til Aftenposten at det også i år har vært en rekke bøker som har tatt opp sentrale eksistensielle spørsmål. — De bøker vi nå har valgt ut mener vi har skilt seg ut på en

slik måte at vi gjennom pristildelingen vil signalisere at de fortjener en særlig oppmerksomhet. Vi håper også at vi ved å ha etablert denne bokprisen — utdelingen i år er den tredje i rekken — kan inspirere forfattere til å skrive engasjerende om eksistensielle spørsmål, sier Hagberg.

De syv prisvinnerne er foruten Nyquist og Kristiansen, Åse Marie Nesse, Nils Johan Løvik, Eyvind Skeie, Svein Ellingsen og Karsten Isachsen.

Gerd Nyquists roman, «Liljen på det mørke vann», er annerledes enn det meste av hennes tidligere forfatterskap. I denne romanen møter vi en intens lengsel etter fred og et nådeløst oppgjør med samvittigheten. Underveis skjer en modning og noe nytt fødes.

I Ivar Kristiansens bok, «Nådekalpens dal», er de sentrale temaer også handling og konsekvens, samvittighet og bot — knyttet til et miljø i en læstadi- eller nyreligiøs bevegelse.

søken og det formsikre sprøget er som skapt til å leses i en katedral, heter det bl.a. i kulturgruppens vurdering.

Professor dr.med. Nils Johan Løvik får sin pris for en fagbok, «Frelst eller forført», som tar opp menneskets individuelle lengsler etter tilhørighet og bekræftelse slik dette bl.a. har gitt seg utslag i en tiltrekning mot nyreligiøse bevegelse.

Eyvind Skeies «Sommerlandet» er en fabel om livet og døden og livet etter livet. Det er en beretning for barn til voksne om håpet og troen som får oss til å leve når vi dør, sies det i programmet.

Svein Ellingsen er en av vår samtids største salmedikere og får sin pris for sitt store bidrag til Norsk Salmebok som kom i høst.

Karsten Isachsen har hjulpet mange med sin penn og menneskekunnskap. Det skjer også i hans siste bok, «Det handler om å leve». Han skal forøvrig også være predikant ved bokkveldens liturgiske avslutning.

Museet på Bankplassen:

I tomrommet etter J. C. Dahl

STEINAR WIIK

— Har Norge og Oslo råd til to museer for moderne kunst? spør direktør Ole Henrik Moe i Henning Onstad Kunstsenter på Høvikodden under et åpent debattmøte i Kunstnerens Hus torsdag aften. Tema for møtet var hvordan man skal utnytte Norges Banks gamle bygning på Bankplassen, når den om ett år frittstilles til kunstmuseum. Hovedinnledere var Nasjonalgalleriets direktør Knut Berg og formannen i Bildende Kunstneres styre, Svein Rønning. En rekke forskjellige synspunkter ble hevdet, men Kulturdepartementet var ikke representert. Direktør Moe besvarte sitt

egget spørsmål med et nei. Enkelte, som fotografen Dag Alveng, talte varmt for Høvikodden som et levende samtidsmuseum. Direktør Berg ønsker ikke lenger Norges Bank som en filial for Nasjonalgalleriet, og har hevdet at Høvikodden er og bør være Bærum kommunes eneansvar. Riksgalleriets direktør Jan Askeland fremholdt at man stadig er interessert i å komme inn på Bankplassen.

Visjoner

Svein Rønning etterlyste visjoner i debatten om et museum for samtidskunst — og ikke bare en snever debatt om plassbehov og romdisposisjon. — Norske museer lever fortsatt i tomrom-

met etter J. C. Dahl. Førstekonserator ved nasjonalgalleriet, Magne Malmanger, påpekte at Nasjonalgalleriets problem ikke er et lagringsproblem — men et funksjonsproblem. Idag har man ikke noe sted å vise den kunst som er innkjøpt etter 1945.

Knut Berg fremholdt at Nasjonalgalleriet ikke har — og med de antydede budsjetttrimmer heller ikke i overskuelig fremtid vil ha — råd til å utvide galleriets virksomhet til å omfatte for eksempel fotografi og tekstil, som utgjør en viktig del av norsk samtidskunst.

Noen avklaring gav ikke debatten — men den klargjorde at meningen er mange, og at det haster med en prinsippavgjørelse.

Uten utfordringer kan jeg ikke leve...

IVER TORE SVENNING

Det var i 1981 at Jan Tom van den Bergen henrykket Oslo med sine «meta-realistiske» malerier, og samtidig presenterte den nederlandske form for *fantastisk realisme*. To år senere var han på plass igjen, dengang med «marmor-malerier» (eller helst akvareller); Tusj direkte på stein; en teknikk han selv hadde utviklet, og som er fantastisk krevende.

— Er det riktig av en kunstner å spre seg så meget? — Riktig? For meg er det nødvendig; for meg har alle typer materiale sin spesielle tekniske utfordring å by en, og uten utfordringer kan jeg ikke leve. — Men skal ikke en kunstner finne sine utfordringer på et annet plan?

— Kunstneriske utfordringer finnes det overalt rundt en, men skal de kunne omformes, bli til noe mer enn hva de er i utgangspunktet, må man da vite hvordan, hvor langt materialet kan strekkes.

— Derfor altså strekkfast tekstil? — Og plast. I mine nye billedtepper bruker jeg faktisk plast på tekstil. Jeg har funnet at det forholder den dekorative virkning, som etter min oppfatning er avgjørende, i denne type tekstilkunst. Det ligger imidlertid i selve materialet. I maleriet —

«Vulkanen». Eksempel på van den Bergens «meta-realistiske» maleri.

eller tegningen — kan man, må man, være ganske anderledes presis. Der skal hver enkelt nyansering ha sin funksjon, være av betydning.

Det dekorative kan ha sin spesielle funksjon, utover det å formidle det vi omtrentlig kaller skjønnhet. Kunstneren kan gjøre bruk av et formsprog som bare tilsynelatende er dekorativt; som bare gradvis gir slipp på sine hemmeligheter. Dermed kan tilskueren lokkes til trinnvis erkjennelse av noe han ellers glatt ville ha lukket seg for. Noe av dette ligger eksempelvis implisitt i mitt meta-realistiske maleri. Det er utfordring også i det å erkjenne og kjempe mot angst og ondskap. Billedteppene forlanger imidlertid en annen form for å kunne funksjonere, en mer direkte, og da er det man

— kunstner og betrakter — søker tilflukt i det mer abstrakte. — Kunstverket skal altså kommunisere? — Bestendig. Det er en bro mellom sinn, en bro som fører både fremover og innover. Kunstnerens kunnen avgjør så om broen virkelig holder!

NYE BØKER

Stemninger

Av Nils Petter Thuesen

I sin debutbok viser Tor Alvim seg ikke bare som en fremragende sportsfisker, men skildrer nordnorsk natur i lyse sommerdager og netter på en stemningsfull måte.

ken tar, trer klart frem for det indre øye. Bilder ville bare forstyrre. Farvefotografier av troféfisker klarer forfatterens bok seg best uten.

Tor Alvim: DET KOM EN VIND OVER VIDDA Gyldendal.

«La Stora Rostajävri ligge slik sjøen er å se idag. — La vind og bølger få vaske de samme stener. La ørreten og harren fritt få søke de samme loner i elva som de en gang sprang ut av.»

I et av bokens beste kapitler — om harrdansen — kommer Tor Alvim med denne oppfordringen. Under lesningen får man i det hele tatt et levende inntrykk av hvilke uerstattelige naturherligheter Nord-Norges beker, elver og vann representerer. Alvims bok «Det kom en vind over vidda» representerer noe av det fineste jeg har sett av denne type bøker. Omslaget røper med en gang at det dreier seg om sportsfiske-skildringer, men etter kort tids lesning forstår man at det er mer av verdi her, nemlig varme, fint avstemte skildringer av jomfruelig natur som mange steder kan stå på randen av ødeleggelse.

Alvim er klar over hensyn til næringsliv og økonomi i en landsdel med store problemer og utfordringer, men likevel: Mange er de vann og vassdrag som må redde for efterslekten, for et folk som også i nord er underveis til å bli stadig mer urbanisert.

Inn i skildringene av entusiastisk fiske etter ørret, laks, røye og harr fletter forfatteren inn mange verdifulle kulturhistoriske opplysninger om målsvinners innvandring og flyttasamers skjebne i Troms, og vi møter gamle, overgrodde stenedertufter. De zoologiske skildringene, ikke minst av døgnflues hektiske dans i Jengelskarvann, er for perler å regne.

Til å begynne med beklaget jeg at boken ikke inneholder flere bilder enn de to som finnes på omslaget. Senere forandret jeg mening, for Alvim skildrer sine fiske- og naturopplevelser i det høye nord på en slik måte at dirrende varme, landskap og den sitrende spenningen når storfis-

PAPRIKA 2 ÅR

Vi har hatt den gleda å få yte service til 82 000 kunder siden starten. Dette er vi så lykkelige for at vi ønsker dere alle velkommen til vår

JUBELUKE 18-23 NOVEMBER

MANDAG	300 Paprikas Munkjakke m/for	for 748,-	kr. 390,-
TIRSDAG	300 Paprikas flanellskjorte	3 farger, for 348,-	kr. 150,-
ONSDAG	200 Charlio skinnjakke	3 farger, for 1198,-	kr. 995,-
TORSdag	300 College Cato — Quest	for 398,-	kr. 198,-
FREDag	300 Dongribukser, modell 105	for 348,-	kr. 198,-
LØRDAG	300 storskjorter, 4 farger	for 398,-	kr. 150,-

LØRDAGSEKSTRA: KL. 9—11 OG 14—16 FÅR DU 10% PÅ ALLE VARER

ARKADEN
Karl Johans gt. 7
Tlf. 42 32 66

ÅPENT:
Mandag — 9—18
Onsdag — 9—20
Torsdag — 9—18
Fredag — 9—18
Lørdag — 9—16

CLOTHING
MOTE • SERVICE • KVALITET — VI TILBYR ALLE TRE

HOVLANDGRUPPEN PRESENTERER:

Håndvevde tepper og strikkekarn fra Peru, Botswana og Lesotho (fine og rimelige julepresanger fra U-land!).

SALGSUTSTILLING I MISJONSAULAEN:

MANDAG 18. NOVEMBER KL. 10—20
TIRSDAG 19. NOVEMBER KL. 10—17

Foredrag om emnet v/kunsthistoriker Kaj André Apeland i Misjonsaulaen.

Mandag kl. 17.
Tirsdag kl. 16.

Velkommen til Akersgt. 68, Oslo.

Møt mannen med alle de «gale» meningene!

TOR ERLING STAFF

svarer på spørsmål og signerer boka «Staff — fra innsiden» på Grøndahls stand på utstillingen «Hjem og Hobby '85» på Sjølyst søndag kl. 14.00—16.00.

GRØNDAHL

FRIDIDSTOMTER I BOHUSLÄN

Priset ingår friggebod til dem som köper tomt på söndag. Konsetion (anknytning till Sverige) erfordras.

VI VISAR:
SÖNDAG 17/11 KL. 12.00—14.00
Tlf.: 095 46 31 13 74 88
095 46 31 11 84 58

TORAB Explorator Provincia AB
Finansiering Norge: Fellesbanken. Sverige: Uddevalla Sparbank

GUNNESBO vid Grundsund och Rågårdsvik. Byggklara tomter med vatten, avlopp, el och tele i tomtgräns. 200—400 m till bad.
Vägbeskrivning: E6 mot Fiskebäckskil, mot Grundsund, tag av där skyltar visar.

LANCASTER

Lancasters berømte Philippe Cornu vil gi personlig veiledning i hudpleie og Make-up hele uken:

Introduksjon av årets julegave: Make-up skrin kun kr. 140,—

Farget krem 1/2 pris.

En del andre gode tilbud finnes også på vår spesialstand i 1. etasje hele neste uke

Velkommen!

CARTE NOIRE
THE NEW MAKE-UP

steen & strøm
Landets største parfymeri